

Gastonky 32

La veritable tomba de la Pau

La Campana de Gràcia

Redacció i Administració:
LLIBRERIA ESPANYOLA
Rbla. del Mig, 20 - Teléf. 18692

SETMANARI POLITIC

PREU: 15 CENTIMS

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona } Espanya . . . 1'50 ptes.
cada trimestre. . } Estranger . . . 2'50 »

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

Mal camí

Mal camí trobem que segueixen la majoria dels capítosts republicans, correligionaris nostres, sobretot d'un quant temps ençà.

Lerroux, maldant d'atraure's les dretes, no veu que aquestes només formaran al darrera d'ell en quant el creguin disposat a defensar llurs interessos, millor dit, llurs privilegis.

D'aquesta ratlla—no cal fer-se il·lusions—no passaran ni un mil·límetre.

Tampoc no ha estat encertat Marcellí Domingo en refrendar l'actuació política d'Anguera de Sojo al govern civil de Barcelona.

Els elogis que Domingo tributà a Anguera quan va dir que aquest és el millor ponci que ha tingut en mig segle la nostra ciutat, li sortiran algun dia a la cara al ministre d'Agricultura.

El més incompreensible, però, és l'actitud dels socialistes davant les deportacions d'obriers a Bata o a Rio de Oro.

Els elements burgesos, per molt liberals que siguin, tenen encara alguna excusa d'haver votat aqueixa arbitrarietat i la llei de defensa de la República.

¿Com podran, però, justificar-se davant del cos electoral, el dia que es cridi el poble a les urnes, els que han fet desterrar a Guinea llurs germans?

Els serà una mica difícil. Ja ara no deuen poder fer-ho gaire brillantment quan els demanen explicacions als mítings, ja que tots els actes públics que el socialisme organitzà acaben a cops de tomàtec.

I no és estrany que així succeeixi. Els diputats diuen al carrer una cosa i en fan una altra al Congrés i als llocs de responsabilitat que ocupen.

Que l'engany fos la norma política dels antics monàrquics, ja no podia anar ni amb rodes.

Però que segueixin la mateixa línia de conducta els republicans, francament ho trobem massa fort.

INTENCIONS

UN 9 DE THERMIDOR SENSE CONSEQÜÈNCIES

L'afer apassionant d'aquests dies en el món polític de Barcelona, ha estat la victòria de les minories a l'Ajuntament. La minoria radical s'ha unit a la regionalista per a combatre contra la majoria d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Jo—home d'esquerra, encara que no ho vulgui La Veu de Catalunya—no crec pas que els homes d'Esquerra Republicana de Catalunya siguin invulnerables. He estat el primer de combatre'ls—lleialment, obertament, donant la cara—quan m'ha semblat que llurs procediments eren equivocats o poc honestos.

Això em dona ara un cert dret a defensar-los.

Amb massa freqüència i massa lleugeresa, d'un quant temps ençà—des que les dretes han perdut la por—, són atacats els homes de l'Esquerra. Molt bé. Jo vull que alguns d'ells no hagin respost a les esperances del poble que els votà, jo vull que no hagin complert llur deure, que hagin demostrat incompetència en molts problemes. àdhuc que hagin estat venals.

Però quan us parlin dels disbarats comesos pels homes d'Esquerra en onze mesos, recordeu els disbarats, els negocis bruts, la villesa i la venalitat que han demostrat els homes de dreta en trenta anys.

Les dretes, no tenen cap mena de solvència, cap mena d'autoritat per a acusar, per a llençar la primera pedra: perquè tenen la teulada de vidre, perquè no estan netes de culpa, perquè han exercit a l'Ajuntament un dels cacicats

més odiosos, més intolerables. I perquè quan es parla de negocis bruts, les dretes—o sigui, la Lliga—han de callar

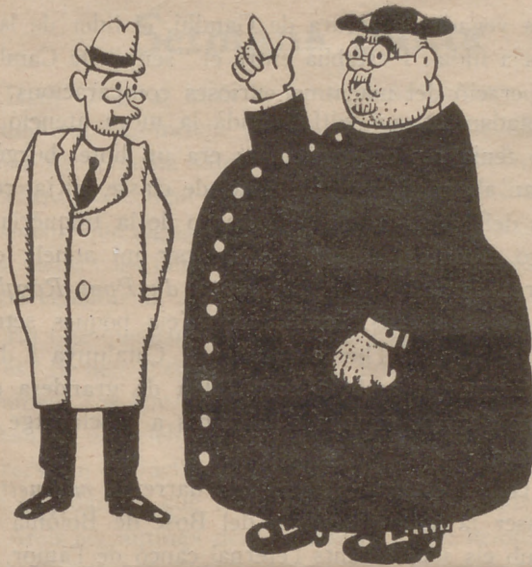
Es una tàctica ingènuament estulta aquesta de voler desacreditar l'Esquerra davant de tot un poble que el catorze d'Abril de l'any passat demostrà a bastament llurs sentiments esquerrans. És una tàctica ingènuament estulta voler-nos presentar la Lliga carregada de virtuts. El poble no pot creure en aquestes virtuts. El poble no oblida: Cambó, avalador de Bancs en fallida, fomentador de l'emigració de capitals, amic de Primo de Rivera, ministre d'aquell cretí que es digué Alfons de Borbón; Ventosa, un altre ministre; la Patronal; la col·laboració amb la dictadura; la submissió a l'abjecta reialesa.

I aquests són els que s'atreveixen a acusar? Aquests són els que vénen a fer l'honorat i el salvador? Amb un enemic així, no cal témer res, puix no arriba ni a enemic.

La ciutat no confia en ells, no en vol saber res. Si veritablement haguessin estat una força, si s'haguessin sentit amb prou poder per a governar—i el poder no radica en un sol individu, sinó en els que el segueixen, en els que creuen en ell—, s'haurien aprofitat de la dimissió dels homes d'Esquerra Republicana de Catalunya. El no haver-se'n aprofitat palesa llur incompetència, llur feblesa, llur manca d'autoritat moral.

El ple de la sessió municipal del passat dilluns podia haver estat el 9 de Thermidor dels homes d'Esquerra Republicana de Catalunya. És clar que ni el doctor Agudé és un Robespierre, ni Casanoves un Saint Just, ni Pellicena un Tallien. I és clar també que les passions a Barcelona l'any 1932, són més mesquines, més baixes de sostre que a París en 1794.

No ha estat un 9 de Thermidor, però ha d'haver estat

—No us podeu queixar; veig que us engreixeu cada dia més.

—No...; si són uns bons xicots...

una lliçó. Cal que tots anteposin a llurs interessos personals els sagrats interessos de la República. Els uns fent una política d'honestetat, de justícia, d'intelligència, de veritable amor al poble. Els altres—els que es diuen radicals—, no fent el joc, no col·laborant amb una minoria tan indesitjable com la de la Lliga, representativa del caciquisme, del somenisme i del patufisme.

Lluís CAPDEVILA

Botons de foc

L'altre dia una xurma que fa pudor de monàrquic i de capellà, en un míting del Bosc, insultà tranquil·lament la República.

I el governador? I el cap superior de policia?

Bons, per ara. Gràcies.

Xerraren al Bosc i dinaren al Parc.

No ens estranya gens. Són catòlics de bosc i de parc. Nosaltres els hauriem deixat al Parc, però dintre d'una gàbia.

Cal que l'espectacle vergonyós que hom donà el passat dilluns a l'Ajuntament no es repeteixi.

Cal deixar un xic de banda les vanitats i els apetits personals, i pensar un xic més en la República.

El govern de la República ha tingut massa polidesa i massa tolerància envers els catòlics, envers els monàrquics. Tolerància i polidesa que ells han agraït conspirant contra

la República, sabotejant-la, injuriant-la d'una manera in-noble.

El govern de la República sembla entestat a no voler veure més que el perill de les extremes esquerres. I mentrestant, les dretes van fent.

No aniria gens malament a la salut de la República unes quantes expedicions de catòlics a Bata.

Allí podrien conspirar amb tota tranquil·litat. Perquè aquí el poble comença a cansar-se, i és molt possible que faci ço que, pel que es veu, no saben fer certes autoritats que es diuen republicanes.

El governador, senyor Moles, ha dit que si és cert que els tradicionalistes del passat diumenge llúren banderes monàrquiques, s'imposaran sancions monetàries als organitzadors del míting i del tec.

No n'hi ha prou, senyor Moles, no n'hi ha prou!

El senyor Pellicena—de la Lliga, no ho oblideu, d'aquella Lliga col·laboradora de la dictadura i defensora del rei lladre!—creu que els regidors d'Esquerra Republicana de Catalunya han de lliurar llurs actes al poble.

Per què? Perquè es quedin amos i senyors de l'Ajuntament els col·laboradors de la dictadura, els amics del rei lladre, els traïdors de Catalunya?

Ara és molt fàcil que Marcellí Domingo trobi que don Joan Moles, governador civil de Barcelona, és tan bo com Anguera de Sojo.

Cambó havia de venir a Espanya per a declarar davant la Comissió de Responsabilitats. Però ha dit que no que no li feia cap gràcia venir, i que ja declararia des de París.

Sí, és clar; ja deu suposar-se la rebuda que li farien.

“La Publicitat” publica telegrams tan interessants com aquest:

UN MATRIMONI QUE LEGALITZA LA SITUACIÓ.—Almeria, 15.—A la parròquia de Sant Sebastià ha contret matrimoni una parella que vivia maritalment feia molts anys.

Els casà el rector i al mateix temps el bisbe batejà cinc fills del matrimoni, el més gran d'ells de 16 anys.

L'acte resultà solemníssim.

Caram! Caram! Quines coses passen a Almeria! Hauria estat una llàstima que “La Publi” no ens les fes conèixer!

Aquell fracassat Josep Pla, ara es dedica a cantar les excel·lències del regionalista Ventosa, ex-ministre del rei lladre. S'hi dedica, naturalment, des de “La voz de su amo”, o sigui, “La Veu de Catalunya”.

L'altra Premsa no en vol saber res, de Ventosa. Ni de Josep Pla.

A Barcelona tenim un cap superior de policia que és nou entre nosaltres. Tenim un governador civil que ja no és tan nou. Suposem que, a més a més de vetllar pel manteniment de l'ordre, vénen obligats a servir la República.

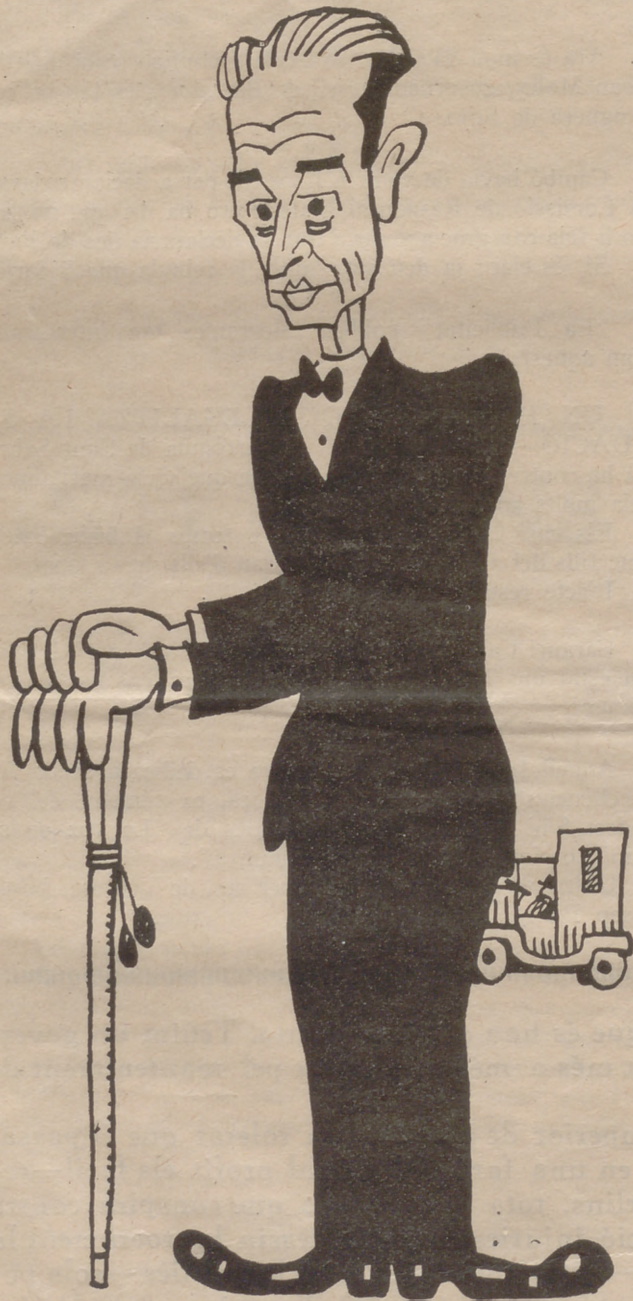
Doncs, bé: com és que el governador i el cap superior de policia han tolerat que el passat diumenge, en míting celebrat al Teatre del Bosc i en una fartanera—mal profit els facil—celebrada al restaurant del Parc, els catòlics, els carlins, tota la morralla que conspira contra l'ordre i la pau—i contra la civilització—de la nació injuriessin i ataquessin barroerament la República? És que les autoritats de la República—certes autoritats de la República—sols poden aplicar la llei als humils, als obrers? Per què aquesta tolerància? Per què aquesta benig-nitat? I aquella famosa Llei de defensa de la República, per a què serveix?

El poble—que és qui enderroca la monarquia, i, per tant, qui mana—vol unes autoritats que sàpiguen fer respectar la República!

El segon aniversari de la mort de Primo de Rivera

La censura monàrquica m'impedí, en maig de l'any 1930, la publicació del present article. Ara que a Espanya impera un règim de llibertat, don a la llum aquest cant fúnebre a un dels homes l'actuació del qual fou més funesta per a Catalunya i Espanya.

Una tarda primaveral de diumenge que les "midinetes" sortien precipitadament de llurs cases per assaltar els autobusos, el "Metro" i els tramvies per a traslladar-se amb els seus "novios" a Neuilly, al "Bois" o a Charenton. l'atzar em portà, des de la fira de llibres vells del "quai" de Conti, cap a la "rue du Bac", camí dels magatzems del "Bon Marché". Caminava un xic a la ventura, i havia preferit endinsar-me per aquells indrets, a la recerca de la solitud reflexiva, que tancar-me en un cinema o altre espectacle dels boulevards o de la "Butte". Passava més dies a París treballant activament en la recerca de documentació per una obra on dava a conèixer a Espanya, per

Opinions del Batlle

—Voldria trobar un home que m'ensenyés a resoldre els problemes de Barcelona.

primera vegada, la figura de Gandhi, el líder de la independència índia. I establia entre el "seny" de Cambó i la no cooperació del mahatma curioses comparacions.

Sobtadament, un edifici cridà la meua atenció. A fe que no tenia res de particular; era un hotel burgès, del tipus tan abundant a París, hotel de classe mitja, com els nostres del carrer de Santa Anna o de la Boqueria.

Però, quantes coses no deia per mi aquell edifici, en lletres daurades el rètol: *Hôtel du Pont Royal*. Allí, abandonat dels seus, havia mort, feia poques setmanes, Primo de Rivera, l'home fatídic de Catalunya i d'Espanya; l'home que amb la seva folia de grandesa conduí un poble de vint milions d'habitants a l'esclavatge i a la bancarrota.

El carrer estava solitari. Les darreres *midinettes* devien ésser ja sota els arbres del Bosc de Bolònia chorejant amb els seus amants l'eternal cançó de l'amor. Fugia el sol. I, en aquell recó, vaig tancar els ulls com en un somni i em va semblar penetrar en el secret dels darrers moments del dictador.

Havia arribat a París — coincidència curiosa de la Història — el dia 11 de febrer, aniversari de la proclamació de la República a Espanya. La seva presència passà gairebé inadvertida. Del seu passat poderós, no en restava res. Abans, les escortes oficials, les recepcions, les funcions de gala. Ara, l'abandó i l'oblit. Sols, en algun recó de París, com a la cantonada dels carrers d'Aboukir i de Montmartre, aquells cartells fixats uns anys abans, que la policia no havia tingut gaire cura a destruir:

Ils sont déjà ici: Primo de Rivera et Alphonse XIII. Ils ont eu le toupet de venir, et de venir les deux ensemble. (Ja són ací: Primo de Rivera i Alfons XIII. Han tingut la barra de venir, i de venir tots dos plegats.)

L'home que ho havia estat tot a Espanya es veia foragitat i condemnat a morir en terra estranya. Com Blasco Ibàñez, com Martí Vilanova...

Què en restava, d'aquelles recepcions magnífiques, d'aquelles arribades triomfals, d'aquella U. P. creada per Reial Decret? No res. Tot s'havia enfonsat lamentablement. El sentiment demòcrata, el sentiment social, el sentiment nacionalista, reneixien amb més força que mai. Feia pocs dies, en un article escrit per *La Nación*, Primo de Rivera afirmava que *el problema catalán, en su aspecto sentimental, político y económico, ya no existe...*

Un diumenge al matí, Primo de Rivera, amb l'amargor als llavis i el disgust al cor, es llevà. Estava sol, lamentablement sol. El seu pensament es traslladà a Montjuïc, a aquella Exposició on el poble no s'havia volgut prestar a fer-li una apoteosi, a aquella Exposició on aquell matí, a les deu, s'havia de parlar oficialment en català per primera vegada, amb motiu de l'homenatge a Rubió i Lluch.

Els ulls del general s'ennuvolaren. Veí tot allò, endevinà tot allò i pressentí el que reservava el futur. I allí, en aquella cambra d'hotel, la vida de l'àrbitre de la vida d'Espanya durant prop de set anys, s'extinguí sense que una mà pietosa recollís el seu darrer alè...

Tràgica, profundament tràgica fi la del dictador! Jo l'he vista, jo l'he endevinada aquesta tragèdia, aquesta absoluta decepció del fracàs. L'he endevinada una tarda de diumenge, en un recó parisenc, quan queia el sol i les *midinettes* es sentien felices, al Bois o a Robinson, en els braços dels seus amants.

AGUSTÍ PIRACÉS

París, maig 1930.

Setmana Santa

Hem observat amb la consegüent sorpresa que certs establiments anuncien, amb profusió de cartells, articles propis de setmana santa: sabates, pintes, mantellines, etc.

Ultra això, hem llegit, no amb sorpresa, sinó amb astorament, que alguns Ajuntaments del sud d'Espanya subvencionaran les despeses que ocasionin les festes que hom pensa celebrar el 24 i 25 d'abril.

En què quedem; és aquest un Estat sense religió o no ho és? Si hem d'ésser francs, no ho sembla, puix si veritablement fos laic, les processons, festes religioses i altres disbauxes es celebrarien a l'interior dels temples i no als carrers, on és fàcil que la ira del poble es desfermi i produeixi aldarulls que sense gaire esforç es podrien evitar.

Amb els mítings dels reaccionaris, tradicionalistes, defensors dels interessos catòlics, les pregàries de les monges perquè Déu enderroqui el règim republicà, i les misses que es canten a l'objecte que el Totpoderós puneixi els homes d'esquerra, ja en tenim ben bé prou. Només faltaven les processons de setmana santa! Nosaltres pensem que això vindrà a ésser una torna, però pensin les autoritats que la paciència és una virtut propensa a la fadiga per l'ús i l'abús.

Per què seguir representant aquesta comèdia de setmana santa, si tot no és res més que una farsa? Si veritablement durant aquests dies hom tributa un record a Aquell qui fou el primer comunista i morí en creu per redimir la nissaga humana, l'ofrena que se li faci d'uns minuts de recolliment no ha d'anar precedida de cap mena d'ostentació.

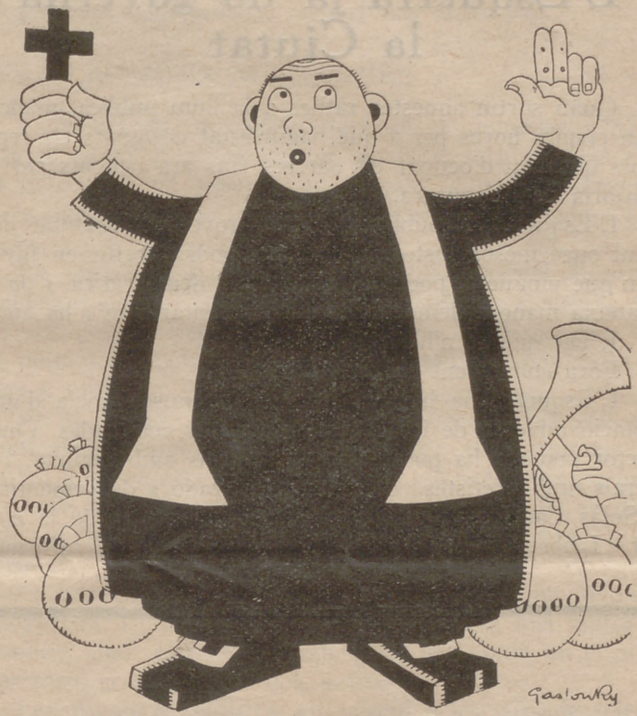
Ell, en la seva doctrina d'amor i de pau, predicà la humilitat, la senzillesa, el defugiment de tota vanitat, però l'Església, en profit propi, tergiversà el significat d'aquella doctrina. Avui veiem a les processons una munió d'imatges amb les vestimentes i els dits farcits de joiells, al pas de les quals hom voldria que el poble famolenc s'agenollés pres d'un respecte temorenc. Hom voldria que adoréssim imatges com els pagans, i creguéssim en miracles per tal d'aprofitar-se de la nostra ignorància.

Però s'és passada l'hora. Gairebé tots anem amb els ulls oberts i no ignorem que aquestes processons són una farsa. Sabem que per tributar a Déu un record piadós no hi ha necessitat d'anar empolainat amb jaqué, barret dur i sabates de xarol, ni amb mantellina, pinta i escarpins amb taló Lluís XV. Déu accepta el tribut de tots, sense distinció de classes, categories i de vestimentes.

Sabem, també, que durant aquests dies tots aquests senyors catòlics s'aprofiten, dintre la mateixa església, de les empentes i atapeïments de gent per resseguir amb llurs grapes regalimants de cera, les dolces corbes posteriors de les xicotetes joves i de les dones madures. Potser alguna d'aquestes, en sentir unes mans damunt les seves carns, protestaria, però la santetat del temple li ho priva: és tan sagrat el temple!

I precisament perquè és tan sagrat, nosaltres no hi anem. Nosaltres, que no tenim res de catòlics, apostòlics ni de romans, ens doldria que ens prenguessin per un d'aquests irreverents i lascius culs de ciri però, si Déu tornés a la terra, qui sap si no seríem nosaltres qui defenséssim la seva doctrina i el protegíssim contra les escorneies dels catòlics.

H. C. SANTEUGINI

—No toqueu això, que és de Déu!...

L'ESTEL SOLITARI

El senyor Royo Villanova acaba de fer un descobriment sensacional, a conseqüència del qual té ja preparada una interpellació al Congrés: a Barcelona s'està treballant activament per la independència de Catalunya.

Aquest descobriment sensacional l'ha fet el senyor Royo perquè ha vist uns segells amb la efígie d'En Pau Claris, que ha posat a la venda, amb fins patriòtics, l'entitat "Nosaltres Sols!"

—*Esto es escandaloso!*—deia el senyor Royo. —*Por si fuera poco eso de que los separatistas hicieran sellos, incluso ponen la estrella solitaria! ¡Qué digo! ¡Dos!*

—*Entonces*—respongué algú—*si son dos, ya no son estrellas solitarias...*

L'EXEMPLE

Sentit en un Ministeri, entre empleats d'aquells que van a l'oficina un dia no i un altre tampoc:

—*Lo que da asco, es el poco espíritu de solidaridad que existe entre nosotros. Vea usted en Barcelona. Unos cuantos empleados municipales han bastado para derribar el Ayuntamiento...*

El més trist de tot això, és que és veritat...

EL SENYOR LERROUX, ACCIONISTA D'UN "TIMES" ESPANYOL

Probablement, amb el títol de *El País*, apareixerà aviat a Madrid un gran diari, si és que els que el volen fer, entre els quals hi figura el senyor Vinardell, no es decideixen a comprar-ne algun dels que ja es publiquen.

El senyor Vinardell digué que es tractava de fer un gran diari. I, amb una modèstia veritablement colpidora, afegí: "Una mena de *Times* d'Espanya".

Naturalment que aquest *Times* té per objecte preparar i defensar el *santo advenimiento* dels radicals al Poder, i que el senyor Lerroux és accionista de l'empresa editora

L'Esquerra ja no governa la Ciutat

Quan surtin aquestes ratlles a la llum pública, mancaran poques hores per a què hagin estat designats els regidors que han d'ocupar els càrrecs fins ara ocupats per la majoria de l'Esquerra.

L'Esquerra Republicana haurà governat la ciutat durant onze mesos justos. Si més no, podrà argüir en favor seu que vingué al poder d'una manera democràtica, i de la mateixa manera democràtica i parlamentària se n'ha anat.

I, per què se n'ha anat?

Fóra convenient esbrinar-ho.

L'Esquerra ha hagut de dimitir a conseqüència d'una votació adversa de les forces minoristes coaligades. Quin factor poderós ha posat d'acord radicals amb lliguers, federals amb dretistes, Ulleds secularitzadors de cementiris i Solàs Canyizares catòlics fanàtics? L'interès de la ciutat? L'obertura d'un gran carrer? Un pla de reformes

urbanes? La solució dels deutes de l'Exposició? No, senyors. El que ha posat d'acord les forces oposicionistes fins a aconseguir que dimitís l'Esquerra ha estat... una qüestió de personal municipal.

Es prematur parlar, en aquests moments de passió, de la qüestió dels empleats de l'Ajuntament i de la Junta de defensa gairebé militar que tan violentament s'ha manifestat aquests dies. Ho faré quan arribi l'hora, i amb dades, amb precisions. Però, no els sembla que, com va dir En Casanoves, la cosa ha estat una mica "baixa de sostre"?

Els radicals i els regionalistes han rebutjat un pressupost. Ells sabran perquè. El poble que ingènuament va votar-los no ho sap. L'únic que sap és que aquest pressupost presentava unes economies i que el crèdit municipal havia pujat des que se'n parlà, "baixant a Borsa tots els valors de l'Ajuntament així que dimití l'Esquerra". El que vol dir que el capital, a qui hom acusa de fugir per por a la política democràtica, no es veu entusiasmat, ni molt menys, amb què el govern de la ciutat vagi a parar a les dretes.

—Es veu que ens quedarem a les fosques; perquè els catòlics, quan es tracta d'afluixar la mosca, no hi volen saber res.

Perquè: és que tant radicals com regionalistes no són altra cosa que forces de dretes?

Ara bé: quin programa té, aquesta oposició que ara es convertirà en govern? Ningú no ho sap. Fins ara han sabut criticar, censurar, discutir, la tasca dels altres. Han fet oposició i obstrucció per rebutjar l'obra de l'Esquerra. Bé. Però, i ara, què? Quin programa econòmic tenen aquests senyors? Per ara, no el sabem, i no ens estranya, perquè en qüestions financeres, això d'improvisar és més difícil que en poesia.

Dimarts al vespre, en un bar modest de la barriada de Gràcia, un grup d'obrers comentava la dimissió de l'Esquerra. I un d'ells, amb to molt mesurat, però no menys ferm, digué:

—Jo no vull discutir si l'Esquerra ho ha fet bé o ho ha fet malament, perquè no entenc en política. Sé que quan feia els seus mítings electorals, prometia la República i prometia la llibertat de Catalunya. I ho ha complert. Però, sembla, segons diuen, que havia ofert altres coses, que no ha portat a cap, i que l'Ajuntament té la culpa que tot vagi tan malament. Doncs, bé: ara, els que deien tot això de l'Esquerra, ja són al govern de la ciutat. Ja que han parlat tant contra els que acaben de derrotar, jo espero que no hi haurà pobres pel carrer, que els obrers en atur forçós seran degudament socorreguts, que es posarà remei a la crisi, i que si un trimestre manquen cinc o sis milions per a pagar els compromisos de Deute. Exposició, etc., de l'Ajuntament, En Cambó, que diu estimar tant a Catalunya, els avançarà o els regalarà, i ens estalviarà que hagin de posar-nos un nou impost.

—Tot això—observà un altre obrer—no es farà.

—Potser no. Però el poble ja comença a sentir-se decebut. Durant onze mesos, l'Esquerra ha tingut la culpa de tot. Ara ja són al govern de la ciutat els que l'atacaven. Que procurin fer-ho millor! Si no, tal volta un dia el poble es decideixi a demanar-los estretament compte del que han fet. I el poble, quan es decideix a dar un pas així, no té fre...

Vaig anotar la conversa i la reproduïxo. La reproduïxo perquè el poble té, a vegades, una visió dels problemes polítics molt més simplista i clara que els periòdics i els escriptors.

A. P

Correu de l'Estranger

DESPRÉS DELS FUNERALS DE BRIAND

Els funerals de Briand han constituït una grandiosa manifestació de dol, a la qual s'han associat representacions de totes les nacions del món. La seva política fou potser, en certs aspectes, equivocada. Però és innegable que la seva tenacitat en la defensa de la pau ha contribuït a crear entre els pobles i entre els homes, durant el difícil període de la post-guerra, una cordialitat més gran. "Mentre jo sigui al govern—digué en certa ocasió—no hi haurà guerra." Es per això, pels seus esforços constants, per la seva vida posada al servei de la pau, que el dol d'aquest apòstol de la fraternitat dels homes ha estat un dol universal.

Briand ha entrat ja a la història. Els homes públics que, contra les orbes passions, han sabut treballar per una causa noble, són engrandits per la mort. Format políticament en el camp socialista, aquest home, que havia estat vint-i-vuit vegades ministre i onze vegades President del Consell en governs burgesos, fins algun cop en governs de dreta, no havia mai, en mig de les vicissituds polítiques, passat completament al camp dels partits burgesos. Per això, en el fons, els va tenir sempre en contra, per això fou derrotat en les darreres eleccions presidencials.

La posteritat, de totes maneres, oblidarà les seves variacions, les seves afectacions d'escepticisme. I recordarà, amb gratitud, que en el cim de la seva carrera política va

trobar sempre els mots necessaris per a ésser, en mig de les passions imperialistes, el portaveu de la pau.

LES ELECCIONS ALEMANYES

El resultat de l'elecció presidencial de diumenge, a Alemanya, no ha proporcionat cap veritable sorpresa. Ha estat el triomf del sentit comú damunt la política d'aventures que una important minoria d'alemanys voldria seguir.

La nota culminant de les eleccions ha estat el gran nombre d'electors que hi han pres part, és a dir, el 90 per 100 del cos electoral. Hindenburg ha obtingut més de 18 milions, Hitler 11 milions, i Thaelmann (comunista) vora 5 milions.

Va al davant, doncs, per gran majoria, el vell general Hindenburg, actual president del Reich. Però com no ha arribat a la majoria absoluta (19.315.375 vots), encara que per escàs marge, l'elecció haurà de repetir-se el dia 10 d'abril, en segona volta, segons disposa la constitució de Weimar.

La victòria de Hindenburg, en la segona volta, sembla assegurada, ja que aleshores no serà precisa una majoria absoluta, sinó relativa. I Hindenburg ha assolit, en el primer torn, el 49 per 100 dels sufragis.

Les forces comunistes, en relació a les passades eleccions legislatives, s'han mantingut estacionàries. Els hitlerians, en canvi, malgrat la seva derrota, han mostrat que la seva força al país és enorme i constitueix, indubtablement, una seriosa amenaça per a l'esdevenidor d'Alemanya i per a la pau d'Europa.

Com pensen algunes persones

Una veïna nostra—una senyora molt catòlica, molt apostòlica, i més romana—, l'altre dia ens parlava d'aquesta manera:

—Vostè troba bé que la República es fiqui en aquestes coses?

—Veurà, senyora. Al meu mode d'entendre crec que la República s'ha de ficar en totes aquelles coses que ens donin un aire de civilització.

—I que per ventura té res a veure la civilització amb el dijous i divendres sant?

—Prou, que té a veure.

—Vagi, home, vagi. A mi de petita m'ho han ensenyat així i així ho voldria veure tota la vida. Seria fer una mofa a Déu que dijous anessin els tramvies i automòbils. I que els teatres fessin funció. On hauriem arribat? No tothom és heretge com vostè!

—Parlem-ne, d'aquesta heretgia. ¿Per què, m'hi té, vostè, per un ateu? ¿Perquè no vaig a missa? ¿Perquè menjo el que em ve de gust en aquests dies de "sacrifici"? ¿Perquè dic mal dels capellans?

—Per això, sí, senyor. Tota persona que pensa com vostè és un enemic de Déu, ve-li aquí.

—Està completament equivocada, senyora.

—Potser em farà creure que és un religiós?

—No sóc un religiós, però tampoc no sóc un heretge. Jo crec en Déu, però no en el de vostès. Jo crec en aquell home bo, amic dels humils, dels tristos, dels pobres, que tant va arribar a fer per la humanitat. I per a creure en aquest Déu no veig la necessitat d'anar a les processons, de menjar carn o peix, segons se'ns mani, ni de confessar els meus pecats de tant en tant: sobretot confessar-los aquests dies en què es veu que vostès els tenen a grapats.

—I com hi pot creure, si mai no va a missa, si no el coneix, si no ora per ell?

—No tinc necessitat que ningú me'l presenti. Estimo Déu sense saber com és. L'estimo per la seva bondat, per la seva senzillesa, pels seus sentiments. L'estimo perquè no pensa com vostès.

—Ara vol donar-me "coba"...

—Com s'entén?

—Si sentís el que diu, aniria contra la República. En-

—Tingues bona punteria, perquè no es deixi caure aquí!..

cara que no fos més que per censurar l'actitud d'aquests homes que, no contents d'expulsar els pobres jesuïtes, ara volen considerar com un dia qualsevol aquesta diada sagrada.

—Repeteixo, senyora, que no ho fan per mortificar ningú.

—Vostè dirà!

—Pretenen, únicament, treure'ns aquest aire provinçia que tenim i donar-nos una injecció dolça i suau d'intel·ligència.

—Què té a veure la intel·ligència amb el dijous sant?

—Sí li ho deia, crec que tampoc m'entendria.

—A vostè mateix no li sabrà greu no viure aquelles hores tradicionals de quan era jove, que en una tarda així sortia de casa i anava a passeig, i, vulgues que no, havia d'entrar en vint o trenta esglésies?

—Fins a cert punt, cregui, que ho trobaré a faltar. Aquell espectacle magnífic dels temples! Escenaris plens de llum! Mils i mils de bombetes elèctriques! Una gernació imponent que pugna per entrar! Les dones més boniques que els altres dies, amb poms de clavells sobre el pit i la mantellina posada amb tanta gentilesa! Els carrers, que fan olor de flors, d'herbes remeieres, de perfums... Eren les primeres notes d'una simfonia primaveral, l'esclat encisador d'aquella festa trista consagrada a la mort del Creador!

—I la processó de divendres?...

—Oh, sí! Més dones, més flors, més perfums. I les primeres hores de sol, de sol jove... I el cantar dels ocells, barrejant-se amb el d'aquelles persones que acompanyaven la imatge de Déu...

—Veu! Veu! Vostè és un religiós! Vostè, en el fons, és dels nostres!

—Sí, senyora. Jo sóc dels de vostès. Trobo perfectament que la ciutat faci olor de flors i les dones siguin més boniques que els altres dies. Tot el que sigui en favor de la bellesa, mai no ho devem rebutjar. Però encara ho trobaré millor si tot això es fa entremig del bullici habitual,

amb la presència de tramvies i automòbils, amb el concurs dels espectacles en general... Déu, en el més enllà, somriurà i no ens tindrà per uns hipòcrites. I els homes de les altres nacions ens miraran amb una mica més de respecte. Veuran que, encara que molt lentament, ens anem civilitzant una miqueta...

La senyora catòlica, apostòlica i romana m'ha mirat amb ulls de pasme i no ha sabut què contestar.

Demà explicarà al confessor els nostres deu minuts de conversa.

Així quedarà neta de pecat.

AGUSTÍ COLLADO

REPICS

L'EXEMPLE ALEMANY

En les eleccions de diumenge passat, Alemanya s'ha reabilitat. Encara que siguin necessàries unes altres eleccions, ja es preveu que el triomf del Mariscal Hindenburg representa la consolidació de la República. Per altra part, l'elecció de Hitler representaria per Alemanya la pèrdua de la llibertat i la restauració imperialista dels Hohenzollern.

Cal que nosaltres, que tot just tenim la República en vies de reconstrucció, mirem aquest poble alemany, i com ell tinguem fe i energia per saber triar els homes que han de regir els nostres destins, i saber apartar els que en lloc de sacrificar-se per la República, volen viure d'ella.

LLADREN...

Segueix, segueix encara la tanda de conferències derrotistes de la Lliga.—Ventosa i Calvell, Puig i Cadafalch, Duran i Ventosa... Darrerament, Vidal i Guardiola.

Tots han parlat igualment amb l'únic objectiu de combatre el govern i els homes de la República.

De combatre'ls, no amb crítica serena, amb la força de la raó, ans amb la mala bava d'aquells que a la consciència no tenen sinó rancors i mòbils egoistes.

Però cal que els republicans responguin a aquesta actitud cavernícola amb un menyspreu absolut, repetint la cita d'Azaña al Parlament espanyol:

—“Ladran? Señal que cabalgamos”.

LA RAÓ DE LES ARMES, I LES ARMES DE LA RAÓ

La Societat de Nacions, encarregada de solucionar el conflicte entre Xina i el Japó, no reconeixerà els avantatges que el Japó ha assolit per les armes.

Això ens salva. Perquè si així no fos, la Societat de Nacions ja podria plegar.

I novament no hi hauria al món altra raó que la raó de les armes.

LERROUX PARLA DE BRIAND...

—Quan jo, essent ministre d'Estat—ha declarat el senyor Lerroux—, vaig anar a Ginebra, vaig tenir la satisfacció de comprovar que el senyor Briand coincidí amb mi en l'apreciació dels problemes internacionals...

Noi, quin home, aquest Lerroux!

No res; el “caudillo” del món!

CARITAT!

Les subscripcions pro-hospitals augmenten...

¿Ja has contribuït, tu també, amic lector, amb el teu òbo! T'has recordat dels teus germans que, perseguïts per la desgràcia, reclamen la caritat pública?

Caritat, una caritat per aquells que no tenen i sofreixen.